

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 128/2013-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., H., zastúpeného advokátom PhDr. Mgr. P. R., PhD., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41 Cob 158/2012-136 z 3. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. januára 2013 doručená sťažnosť M. B., H. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom PhDr. Mgr. P. R., PhD., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 41 Cob 158/2012-136 z 3. októbra 2012 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“ alebo napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že dvaja akcionári obchodnej spoločnosti A., a. s., (sťažovateľ a R. Š.) 27. júna 2012 doručili Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) podnet, v ktorom poukázali na to, že podľa nich došlo k zápisu nového predsedu predstavenstva do obchodného registra v rozpore so zákonom a stanovami spoločnosti a požadovali, aby okresný súd vykonal výmaz takto zapísaného predsedu predstavenstva spoločnosti.

Okresný súd uznesením č. k. 6 Exre 23/2012-117 z 18. júla 2012 začal na podnet akcionárov konanie bez návrhu na dosiahnutie zhody medzi zápisom v obchodnom registri obchodnej spoločnosti A., a. s., a skutočným stavom podľa § 200a ods. 1, 2 a 5 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Uznesením č. k. 6 Exre 23/2012-119 z 18. júla 2012 (ďalej len „uznesenie o nevykonaní výmazu“) okresný súd rozhodol, že „výmaz údajov predsedu predstavenstva obchodnej spoločnosti A., a. s... *JUDr. J. S... z obchodného registra nevykonáva*“.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu o nevykonaní výmazu odvolanie, ktoré krajský súd napadnutým uznesením odmietol z dôvodu podľa § 218 ods. 1 písm. b) OSP, t. j. z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou. Krajský súd dospel k záveru, že v konaní vedenom okresným súd sa nekonalo o právach a povinnostiach sťažovateľa ako akcionára obchodnej spoločnosti A., a. s., a preto sťažovateľ v zmysle § 94 ods. 1 OSP nebol účastníkom tohto konania a podľa § 201 prvej vety OSP nebol oprávnený na podanie odvolania proti uzneseniu okresného súdu o nevykonaní výmazu vydanému v tomto konaní okresného súdu.

Sťažovateľ sťažnosťou namieta porušenie ním označeného základného a iného práva uznesením krajského súdu a v argumentácii uvádza: „Sťažovateľ zastáva právny názor, že podanie podnetu akcionárom akciovej spoločnosti na výmaz zápisu predsedu predstavenstva akciovej spoločnosti, ku ktorému zápisu došlo na základe zjavného porušenia zmluvných a zákonných pravidiel určených pre ustanovovanie predsedu predstavenstva akciovej spoločnosti, ako aj podanie odvolania takýmto akcionárom proti rozhodnutiu súdu o nevykonaní uvedeného výmazu je záležitosťou akcionára akciovej spoločnosti, ktorá má a musí byť spravodlivo prejednaná súdom. Výsledkom takéhoto spravodlivého prejednávania je v konečnom dôsledku rozhodnutie o občianskych právach Sťažovateľa, predovšetkým o jeho vlastníckom práve, pretože nezákonne ustanovený predseda predstavenstva akciovej spoločnosti rozhoduje svojimi právnymi úkonmi napokon aj o výške zisku pripadajúcom na každého akcionára akciovej spoločnosti a o hodnote akcií všetkých akcionárov akciovej spoločnosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené Sťažovateľovi prislúcha právo, aby jeho záležitosť súdy prejednali spravodlivo, k čomu však v dôsledku uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob 158/2012-136 z 3. 10. 2012 vôbec nedošlo...

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 41Cob 158/2012-136 z 3. 10. 2012 odmietol odvolanie podané Sťažovateľom proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 6Exre/23/2012-119 z 18. 7. 2012 z dôvodu, že nebolo podané účastníkom konania, keďže išlo o konanie, ktoré začal súd bez návrhu, a Sťažovateľ podľa právneho názoru Krajského súdu v Banskej Bystrici nemal v takomto konaní postavenie účastníka...

Podľa právneho názoru Sťažovateľa sa porušenia Sťažovateľovho práva na spravodlivé súdne konanie dopustil Krajský súd v Banskej Bystrici tým, že sa odmietol zaoberať dôvodmi uvedenými v odvolaní z 26. 7. 2012 proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 6Exre/23/2012-119 z 18. 7. 2012 a zobrať ich do úvahy aspoň ako podnet v rámci konania o dosiahnutí zhody medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom inak ako na základe návrhu na zápis, zmenu zápisu alebo výmaz údajov podľa osobitného zákona...“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálehom:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob 158/2012-136 z 3. 10. 2012 porušené bolo.

2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 41Cob 158/2012-136 z 3. 10. 2012 sa zrušuje a vec sa Krajskému súdu v Banskej Bystrici vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 331,13 €, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu, ktorým bolo odmietnuté jeho odvolanie ako podané neoprávnenou osobou proti uzneseniu okresného súdu o nevykonaní výmazu v konaní vedenom podľa § 200a ods. 1, 2 a 5 OSP.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy), ako i práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi

bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal namietané uznesenie krajského súdu.

Sťažovateľ v argumentácii nenamieta záver krajského súdu, že sťažovateľ nebol účastníkom konania vedeného okresným súdom (začatého bez návrhu len na základe podnetu sťažovateľa) o dosiahnutie zhody medzi zápisom v obchodnom registri spoločnosti A., a. s., a skutočným stavom podľa § 200a ods. 1, 2 a 5 OSP.

Podstatou argumentácie sťažovateľa je tvrdenie, že napriek neexistencii jeho účasti sa krajský súd mal zaoberať vecnými dôvodmi jeho odvolania podaného proti uzneseniu, ktorým okresný súd ukončil predmetné konanie, a „*zobrať ich do úvahy aspoň ako podnet v rámci konania o dosiahnutí zhody medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom...*“.

Ústavnému súdu vzhľadom na obsah a dôvody napadnutého uznesenia krajského súdu prináležalo predbežne posúdiť predmetné uznesenie jedine s ohľadom na splnenie zákonných dôvodov na odmietnutie odvolania sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu ako podaného neoprávnenou osobou.

Argumentácia sťažovateľa, že v prípade konania o zhodu zápisu v obchodnom registri začatého bez návrhu (len z podnetu sťažovateľa), ktorého nie je účastníkom, malo byť odvolanie ním podané proti rozhodnutiu okresného súdu hodnotené ako podnet na preskúmanie prvostupňového rozhodnutia odvolacím súdom, nie je logicky spôsobilá spochybníť správnosť záveru krajského súdu, že nebol subjektom oprávneným podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu, a teda správnosť záveru o odmietnutí ním podaného odvolania napadnutým rozhodnutím.

Ústavný súd poukazuje na to, že prieskumná právomoc krajského súdu ako odvolacieho súdu vo vzťahu k prvostupňovým rozhodnutiam môže byť aj v konaní o dosiahnutie zhody medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom podľa § 200a ods. 1, 2 a 5 OSP daná výlučne na základe prípustného opravného prostriedku podaného na to oprávneným účastníkom konania. Vzhľadom na uvedené argumentácia sťažovateľa o porušení ním označených práv krajským súdom v dôsledku nevyhodnotenia jeho vecných argumentov označených v jeho odvolaní opomína akýkoľvek ústavnoprávny rozmer.

Ústavný súd uzatvára, že v posudzovanom prípade je vylúčená možnosť porušenia sťažovateľom označených práv uznesením krajského súdu, a preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. februára 2013